

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Moravská zemská knihovna v Brně poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů Digitální knihovny MZK podléhá autorským právům. Využitím Digitální knihovny MZK a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z Digitální knihovny MZK není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Moravská orlice**

Vydavatel: **František Uman**

Vydáváno v letech: **3.1863 - 3.1864**

Číslo ročníku: **1**

Číslo výtisku: **11**

Datum vydání čísla: **22.3.1863**

Identifikátor ISSN: **1803-117X**

Stránky: **[1], [2], [3], [4]**

MORAVSKÁ ORLICE.

Odpovědný redaktor: František Uman.

Na „Moravskou Orlici“ předplácí se:

v Brně:	— sl. 66 kr. r. č.
do konce března od prvního dubna:	— sl. 85 kr. r. č.
měsíčně:	— sl. 17 kr. r. č.
čtvrtletně:	— sl. 50 kr. r. č.
Za dobu do domu platí se na měsíc 10 kr.	
Jednotlivá čísla se též prodávají.	

Cena inserátů:

Za inserát platí se za řádek drobného písma při prvním vytisknutí 5 kr., při druhém 4 kr., při třetím a každém dalším vytisknutí povíd 3 kr. r. č. Mimo to platí se při každém vytisknutí za košek 30 kr. r. č. Za vytisknutí před inseráty platí se trikrát tolík. Listy přijímají se jen frankované; nerazepětěné reklamace netřeba opatřovat znamkou poštovní.

Redakce: na zelném trhu č. 332.

Administrace a expedice: v starověčné ulici č. 210.

Telegramy „Moravské Orlice.“

Ze Lvova, 20. března (v noci). Langiewicz přesel do Haliče a byl doveden do Tarnova. Na Podoli povstání se zmáhá.

Z Krakova, 21. března (v noci). Dnes stalo 2000 povstalců u Igolomie, druži u Tropišova na rakouských hranicích. U Potoka bojuje 1000 povstalců s Rusy, od nichž z části do lesa zapuzení jsou.

Telegrafické zprávy.

Z Neapole, dne 19. března. Dnes probíhalo ke dvěma tisícům lidu třídu Toledskou volající: „Ať žije král Garibaldi!“ Večer byla tato třída osvětlena. Několik set lidí srotilo se opět a provolávalo: „Ať žije Garibaldi! Ať žije Polska!“ Když pak se objevilo vojsko, rozešlo se vše v tichosti.

Z Krakova, dne 19. března (v noci). Krutý boj mezi Langiewiczem a 8000 Ruskem již od 16. t. m. Mezi Chrobrem a Zlatou světlíkem sbor Langiewicze a Jezioranského tuhý boj s Rusy. Boj tento skončil částečně porážkou Poláků. Téměř veškerá zavazadla jakož i ostatní zásoby povstalců padly Rusům do rukou. Bitva u Zagoscie dne 18. t. m. zůstala bez výsledku. Sarvátku u Busku nad Novým Miastem téhož dne nevypadla štastně pro povstalce. Tamtéž bojováno dne 19. dopoledne znova. Výsledek však není znám.

Našim obcím.

Nejhlavnější příčina, proč to v našich venkovských, jak vesnických tak městských obcích posud tak smutně vypadá, proč sem nová doba s jasnejší, příjemnější tváří posud zavítati nechce, a starý pan cop v celé poradě všudy a ve všem neobmezeně panuje: jest netečnost našich sousedův a měšťanův.

Víme sice velmi dobré, že jsou to zbytky staré, neobmezené vlády, která národy jen co stádo stržních ovci považovala a všudy a ve všem k tomu snířovala, aby si je dle této ovci náturny vychorala.

Takovýmto vychováním se arcif muselo stát, že všechn samostatný, osobní život zahynul, že soběctví, podlizovat a lokajství ve všech vrstvách se zakorenily, a že člověk, toto rozumné, dobrodečné stvoření boží za orající a mlátiči mašinu byl považován, jen tolík plati — kolik „platil!“

Ale u všech všudy! Vždyť pak ty časy už pominuly, aby bohda nikdy více se nenavrátily, — a tož tedy, když jsme už tak, abychom to hezky řekli, pohodlni o větší volnosti a nová práva pouštěti se do boje, tož myslíme žeby se velmi slušelo, abychom alešpoň vydobytých už práv a propojení nám volnosti horlivě použili.

A to jest právě to, nad čím se rmontime, a co našim krajanům pokládáme za zlé.

Tato bezstarostnost, lhostejnost, nevšimavost a netečnost ke všemu, co jen trochu obecnosti zaváni, jest přední příčinou, že, co by se zdalo k vire nepodobno, kolikrátve mnohí obci jediný člověk celou obcí liaovalně vládne, s jejím jménem po své chuti hospodaří, právě tak, jako by byl Bach jeho strýc jakoby nebylo žádných občanů a žádného obecního rádu.

A kdyby i sem tam některí se našli, jižto bezpráví toto nahlížejí nespokojené nad tím broukajíce, tedy se to stává jen potajmo, jen tak, aby jich niko neslyšel a pěst neviděl, kterou zatínati jen — v kapse. K veřejnému, ovšem zákonitému, osvědčení svého minění, k mužnému zastáni se o své právo pro samé strýčkovství, kmotrovství a sousedství niko se neodhodlá. A poněvadž tak každý myslí, každý tak jedná, tedy není divu, že to v našich obcích větším dilem posud vypadá ještě tak, jako v nějakém tureckém pašaliku.

Ze na mnoze tento neprávný, a abyhochm hned řekli neústavný stav už se poznavá a nemile se nese, toho důkazem jsou časté stížnosti a žaloby našich občen.

Myslime však, že tu stížnosti a žaloby málo se pomáže. Tu pomáhá jen dvojí: za prvé aby občan hleděli práv a povinnosti svých poznati, a za druhé, aby se odhodlali poznanych,

patřičích jim práv mužně, všude a naproti každému hajiti.

To jest ta jediná cesta, na které k lepšemu stavu dospejeme. Všechno jiné bědování, lamentování a stěžování jest marné a samostatných občanů nedůstojné. „Pomoz si sám, a Pánbů ti pomůže“, praví velmi třefně přísloví, a to platí jak v soukromém jak ve veřejném životě.

Ze se z počátku malým mrzutostem a kyselostenem vynutit sotva bude možno, to naše dobré předsevzetí ochabiti nesmí. Zkusme toho jen a vtryjeme; neboť jen vytrvalost vede k cíli, a jen odhodlaným přeje Bůh!

Řeč dra. Riegra,

jižto hájil návrh Palackého směrujici k revisi volnobního rádu království českého v sezení zemského sněmu českého dne 10. března.

(Pokračování.)

Poukazovalo se dále k tomu, že i průmysl zvláštním jest zájmem, zvláštním faktorem. Ano, pánové, také průmysl! Tot opět všeobecný pojmem. Co je to průmysl? Vyměňování a rozmnzožování produkce, rozmnzožování materiálních statků. Toto však jevit se může u veškerých odvětví průmyslu. Jsou průmyslní hospodáři, jsou též průmyslní horníci, měl by tedy průmysl tolík v remeslnictví, toliko v továrnách svého zastoupení dosici anebo všude, kdekoliv se objeví, kdekoliv se jin produkte materiálních statků rozmnzožuje? Myslim, že všude měl by se naří ohezd bráti; avšak kdež jinde hledati měřítko než opět v rozmněru daní? Ten, jenž mnoho vyrábí, bude dojista i náležitě daněm obtížen; po měrě tento vypátrati bernični úřadnici sami již miestrne dovedou. (Vesetost.) — Mluví se mnoho též o zajímavých inteligenzech. Pánové, jsem v skutku ten nejposlednejší, který by těmto zájmům důležitosti upíral, avšak v tom, trvám, mi všickni přesvědčite, řeknu-li, že inteligence obou národnosti v naší zemi takřka na stejně výši stojí, a pravdali, že obyvatelstvo země této v celku nejvzdělanějším jest ze všech národů říše rakouské, myslím, že výrok ten platí v stejně míře pro obě národnosti (bravo), ano myslím, že národ český vzhledem ku vzdělanosti své zaslouží stejněho zastoupení jako národ německý, i že nepotřebuje se lehati porovnání s kterýmkoli

F E U I L L E T O N .

Polsko od roku 1746—1863.

D. Království Polské, jehož trvání naplňuje skoro tisíc let, rozkládalo se, za panování posledního slabého krále Stanislava Augusta Poňatovského, od moře Baltického na severu, až blízko k mori Černému a horám Karpatským na jihu; odtud opět rozprostíralo se k severozápadu, k řece Odře a na východ ke břehům Dněpru a Dviny. Stanislav Aug. Poňatovský, jsa miláčkem čárové Kateřiny, stal se její pomocí králem Polským, r. 1761; Repnín, plukovník a vyslanec ruský, obstoupil sněmovnou dely a bodáky a poslanci byli donuceni Poňatovského volit. Hned na začátku jeho panování tvořily se ve slechte strany, jejichž výplodem byla konfederace Toruňská r. 1767; protestanté a schismatikové se domáhali stejných práv a katolíky; Kateřina jí podporovala, náčelnici protivníků této konfederace byli dílem odpraveni dílem vypovězeni. Adam Krasinski, biskup Kamenecký, byl též mezi nimi a s tíží jen utekl rukoum zuriých pronásledovatelů. Ad. Krasinski hledal pomoc u zahraničních mocnářů, avšak nedociliv zevně ničeho, vrátil se nazpět a vlastimové zavázali se konfederaci Barskou vynutit nenáviděné Rusy; povstání se rozšířilo a zmohlo, ale což na plat, když nebylo ani svornosti ani dostatečných příprav: nejhůře jím však dělalo spiknutí kozákův u Ukrajine pod náčelníkem jmenem Železník proti slechtě polské, která zde strašně byla povražděna.

Pevně jejich sídlo Bar bylo vydobyto a účastníci konfederace hrozně potrestáni.

Tak se zdalo, že jest utlumeno spiknutí; avšak konfederati zatím dostali podporu od Francie, též Turci počali bojovat s Rusy, a tak povstalci mohli opět zdvihati hlavy. Po několika vítězstvích nad Rusy prohlásili, že svého krále Poňatovského trůnu zbabují, kdežkoli se naše, co se dalo, jako král malovaný dival, a Pulavski odvážil se nerozumného a přenáhlého činu, že poslal Stravinského, aby krále násilně sebral a bez úrazu se naše, co se dalo, jaké král malovaný dival, a Pulavski odvážil se nerozumného a přenáhlého činu, že poslal Stravinského, aby krále

ražen, ač jeho vojsko s podivuhodnou udatností bojovalo, dne 10. ríjna 1794 pod Maciejovicemi a tm potlačena jest zpousta a nastalo vraždění Poláků; 20 tisíc jich dilem porubáno, dilem postríleno nebo ve Visle utopeno po dobytí Pragi.

Nato podniknuto poslední rozebrání Polsky. Rus, Prus a Rakúšan rozdělili se ještě o zbytky slavného tak království. — Brzo po tom objevil se na obzoru politickém Napoleon Bonaparte. Počal národním snímati pouta stará, aby se vrél novými. Dombrowski sebral polské emigranti, a utvoril legioni z nich v zemi Vlašské, aby táhly s Napoleonem proti Rusům jsa toho minění, že Napoleon z vděčnosti obnoví království Polské.

Napoleon ale viděl se prinucena odtáhnouti od Moskvy, jižto byli Rusové pro vlast obětováni a poražen byl u Lipska. Všecka náděje Poláků opět zmizela.

Močnáři evropskí sjeli se ve Vidni r. 1815 na kongres. Zde rozřešena mezi jiným též otázka polská. Utvořeno království Polské pozůstávajici z 8 vojvodstev a nazváno královstvím kongresním. Králem byl císař ruský Alexander a náměstníkem Konstantin, bratr.

Alexander byl velmi dobrativ na Poláky, dával jim koncese, vzdělával mládež a zveleboval zemi. Za deset ale let umírel Alexander. Po něm nastoupil Mikuláš, Polsko řídil velkokněž Konstantin spůsobem barbarským. Proto vypukla r. 1830 v městci listopadu opět revoluce, zvláštně spůsobena Lelevelem, někdejším profesorem dějepisu ve Vilni a působícím zjovně na ohnivou mládež.

Dne 29. a 30. listopadu vražděno ve Varšavě Rus; velkokněž, ježto prvního napadli, se skryl, pak ujel.

národem v říše rakouské ani duchaplné Koceváky*) nevyjimaje. (Nepokoje na levici. Dr. Hanisch volá: To je sprost!)

Dale udávala většina komise, že jde tu o to, aby ve vys. shromáždění jakýsi stin nespravedlnosti vržen byl. Nuže, pánové, vy mi prosíte, že slavné shromáždění nesmí se nikterak dle stinu řídit, nesmí nikdy dle stinu rozhodovat. Sném nás musí přihlížet k jádru a pravdě. Má-li volební řád nějakých vad, musí se tyto odstranit; nemá-li jich však, musí se to přísnou zkouškou dokázati, a teprve tato zkouška nejjednodušší objevi, byla-li stísnost drem. Palackým vzneseň nespravedlivá číli nic!

Pánové! Tím si tak mnoho nikdo nezadá, když náhodou se dostane v držení neprávě statku, tenkráte ale by se muselo o jeho poctivé vůli pochybovat, kdyby se zkouše vyhnout chtěl, když se právní titul z přirozeného stanoviska nedá úplně ospravedlit. Když však :ela loyalné a upřímné praví: „Ano, zkoušejte, a ukážete-li se, že mi tolík nenázeň, pak ochotně vydám to, čeho přes míru se mi dostalo,“ pak bude mít každý k němu důvěru, a o takovou důvěru má se ústava naše zasadovat. Pánové! ve zprávě většiny poukazuje se k tomu, že oprava volebního řádu v nynějším okamžiku za tou příčinou není k provedení, poněvadž se nejprve musí určit okresy, totiž obce okresní. (Pokrač.)

28. Sezení sněmu moravského,

dne 20. března 1863.

Přetřené sedení začalo se zase ve 4 hodiny 30 minut.

Cl. 19. přijme se bez řeči. Pri článku 20. žádá K. Oberleithner, aby se vyneschalo číslo 8., kde stojí, že ti nejvyšší poplatníci, kteří jsou uvedeni v čl. 18., mohou volbu do obecního výboru odmítnouti, ale po odporu hr. Belcrediho a hr. Kinského bere svůj návrh nazpět. Cl. 20. přijme se, rovně tak čl. 21. a 22. bez řeči.

Pri čl. 23. učinil odbor dvě změny, 1. místo „Cisáři pánu“ má se říci: „Jeho cis. král. apošt. Veličenství“, a 2. že představený obce nemusí skládati slib před celým výborem obecním, nýbrž pouze před úřadem politickým, aby se nemuselo činiti tolik cest od úředníků do obce.

v. Hopfen chce, aby se řeklo pouze „Cisáři Pánu“.

Schneider chce, aby představení přisahali též na ústavu, ale bere svůj návrh nazpět po odpovědi Pražákové, že ústava již jest obsažena ve slově „zákon“.

Cl. 24. bez řeči schválen, též tak čl. 25. a 26.

Pri čl. 27. jednající o samostatné činnosti obecí žádá posl. Izák, aby obec měla též právo udělovat povolení na ženění a k muzikám.

Dr. Pražák odpovídá, že dle jeho minění to již jest v čl. 27. obsaženo. — Článek přijat bez přidavku Izákova.

Cl. 28. schválen bez řeči, též tak čl. 29. a 30., jenž stanoví věci, které má výbor v poradu bráti, potom čl. 31., 32., čl. 33 s nepatrnnou změnou v německém znění, čl. 34. a 35.

Dr. Ryger navrhuje, aby do čl. 36. postavil se druhý odstavec návrhu vládního, jež odbor vymenhal.

v. Hopfen je proti tomu, též tak zprávodař dr. Pražák. Článek přijat, jak jej navrhl odbor.

*) Rodinný statek kn. Auerspergu ve Krajinském.

Chlopicki zvolen generálem povstalců a poněvadž viděl nesvornost a bezuzlostnost jejich, snažil se dosáhnouti dne 5. prosince diktatury, avšak brzo odstoupil a následoval Vladislav Ostrovský.

Heslem národu bylo: „Smrt nebo vysvobození z jarma tyranů.“

Marně hnal ruský gen. Děbič-Zabalkanský dne 19. a 20. února na Prahu, Poláci zouflali se brániči Rusy odrazili. Dne 26. května však na hlavu poražení jsou od něho u Ostrolenky. Děbič-Zabalkanský umrel ráno morovou; po něm následoval ve velitelství hrabě Paskévič-Ervanský. Přitáhna k Varšavě, shodl se s posádkou, že mohou povstalci vytáhnouti z Varšavy; město však zůstalo v rukou ruských.

Povstalci se vystěhovali do zemí cizích, hlavně do Francie, Sýcár a Vlach.

R. 1846 mělo opět v Poznani vypuknouti povstání. Pruská ale vláda tomu předešla jsouc o tom spravena a zatkla Měroslavského, načelníka zpouřy.

Zároveň vypuklo povstání v Krakově, kde lékař Tyšovský povstalce vedl v království Haličském. Rakouská ale vláda udusivši v Krakově povstání popudila sedláky haličské proti šlechtě polské, a tak původcové revoluce jsou od svých vlastních lidí vracené.

Vystěhovalci polští po světě se toužajíce bez vlasti jen tou naději se kojili, že opět přijde čas, kde je vlast k boji povolá, a proto se cvičili pomáhajíce v každém boji národům cizým za vlast a svobodu bojujicim.

Ku konci roku 1862 nastal v Polsku opět nový ruch. Poláci jevili zvláštním způsobem své vlastenské smýšlení. Jali se totiž navštěvovati hroby svých

čl. 37. přijat bez řeči, rovně čl. 38. a 39. Po té přerušeno sedení na chvíli, protože se začíná rozsvěcovat. Sluhové roznaříjí poslancům vodu na pití. Po přestavce přijaly se bez řeči čl. 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48.

Od článku 49. dal předseda tak hlasovati, že kdo je srozuměn s návrhem, má zůstat sedět.

Takovým způsobem přijaly se jednohlasně čl. 49., 50., 51. a 52.

Při čl. 53 připomíná p. mistodržitel, že je to proti čl. 16. obecnímu zákona od 5. března 1862, aby okresní zastupitelstvo mělo rozhodovati, jeliž některé usnesení výboru obecního protizákoně, či ne; to prý dle řečeného článku přísluší okresnímu úřadu.

Dr. Pražák praví, že to jenom přidáno jest, aby vedle úřadu okresního mohl v oboru samostatné působnosti obrátiti též k zastupitelstvu okresnímu. — O tomto odstavci muselo se hlasovati vývoláváním jmén, poněvadž předseda nemohl poznati, na které straně jest většina. Návrh odboru přijat jest dle návrhu odboru 48. hlasy proti 46.

Vstáváním zase přijaty jsou články: 44., 55., sedmém pokl. čl. 56.

V čl. 57 vynechal odbor větu: „Toto trestní právo vykonává se mocí působnosti přenesené.“

Dr. Pražák vysvětluje, proč to učiněno.

Dr. Giskra jest proti vynescháni z rozličných vědeckých důvodů.

Dr. Mezník (něm.) staví se na půdu skutečnosti, na půdu zákona obecního z roku 1849, v němž také se dovoluje představenému, ukládati pokuty až do 10 zl. a nikoli mocí působnosti přenesené.

Mistodržitel přinhouvá se za podržení těch slov.

Dr. Pražák háji návrh odboru.

Dr. Kaufmann činí zvláštní návrh, aby se přidalo, že každému lze se odvolati z trestu k politickému úřadu.

Dr. Ryger zvěčným hlasem a rázným divadelním přívukem vylije za hojněho smíchu pravice a středu strašlivé následky pro celý stát, kdyby představený obce směl samostatně uložiti pokutu 2 zl. nebo 1 hodiny vězení.

v. Hopfen a dr. Adamczik háji z rozličných důvodů návrh vlády, dr. Mezník odpovídá zase Adamczikovi, mistodržitel opakuje to, co řekl držive; hr. Kinský ukazuje na Anglicko, kde haždá moc trestní vykonává se mocí krále neb královny.

Dr. Belcredi praví, že sněm nesmí se dát zastrašiti, když zástupec vlády dává na srozuměno, že by nemohlo tomu zákonu zjednat stvrzení vlády, to by byla nestatočná bojácnost (bravo!).

Skéne háji návrh vlády z důvodu politických.

Dr. Pražák dokládá se slovy jednoho vysokého státníka v říšské radě Videňské, jenž tam sěděl na levici, a jenž při rokování o zákonu obecném pravil, že všecka moc státu pochází z obce, a nikoliv moc obce ze státu.

Mistodržitel mezi tím volá: „Žádám za slovo!“ — ale když dr. Pražák navrhl, aby ten čl. se zase odkázal odboru, by se o něm uradil, vzdal se slova. Návrh odročování padl. K návrhu dra. Pražáka učiněna před hlasováním přestávka na několik minut. Dr. Ryger se vyzkával. Po přestavce, v níž strany se srozuměly, přijal se opravný návrh dra. Kaufmana, pro nějž hlasováno se všechn stran. 58. a 59. čl. přijaly se seděním.

Přišli sedění zejtra o 9 hod., předseda žádá, aby poslanci přišli v pravý čas. Konec o 8 hod. 25. min.

29. Sezení zemského sněmu

dne 21. března 1863.

Začátek v 9 hod. 30 min. Levice velmi slabě obsazena.

Přijaly se bez řeči §. 60., 61., 62., 63. — Cl. 64. vládní předlohy, jenž nařizuje, že správní rok obecní má se srovnávat se správním rokem státním, jest v předloze odboru vynechán.

Stumeyer žádá za přijetí toho §. poněvadž prý by to bylo nepohodlné, kdyby měly miti obce dvojí účtování.

Juraj da myslí, že se to má ponechat obcím na vůli, poněvadž mnohým obcím je to pohodlnější účtování jako posud.

Dr. Pražák mluví proti Stummerovi, dr. Adamczik proti Pražákovi, těž tak dr. Mandelbláh a hr. Kinský. Dr. Pražák odpovídá, že dle jeho náhledu by ani neměla miti země stejný správní rok se státem, poněvadž pak jedno zastupitelstvo, totiž říšská rada, zemské sněmy bude státi druhé, aby mohlo uzavřítí rozpočet. — Přijal se však návrh Stummera.

Bez řeči schváleny jsou §. 64. a 65., po vstáním, §§. 66., 67., 68., 69., 70., 71., 72.

Při §. 73 žádá odbor, aby z rozličných platů úředníků a služebníků zemských neplatilo se žádných přírůžek, ale jenom pokud nepodléhají daní z důchodu. Dr. Adamczik žádá, aby jak dle vládní předlohy, neplatilo se vůbec žádných přírůžek obecních z platů úřednických. Arcibiskup Olomoucký žádá, aby duchovní nemuseli platit přírůžek, pokud jejich rádný plat nepresahuje 600 zl. doufaje, že sněmovna, která nedávno ukazovala se tak útrpnou ke kněžím, neodepře této žádosti svého voleného.

Dr. Adamczik háji první odstavec návrhu vládního.

Dr. Kaufmann přidává k návrhu arcibiskupou, aby také učitelé neplaťti přírůžek obecních, pokud nemají 600 zl.

Arcibiskup shoduje se s tím, dokládaje, že by to byl hned sám řekl, ale poněvadž prý malo který učitel dosáhne tak vysokého platu, uznávalo to za zbytečné. On prý doufá, že brzo něco se stane pro ulevení velké bidy učitelkám.

Dr. Pražák mluví proti Adamczikovi, shoduje se s však s p. arcibiskupem a dr. Kaufmannem.

První odstavec přijal se dle návrhu vládního, odst. 2. dle návrhu p. arcibiskupa.

V čl. 74. jest určeno, na která zřízení mají platit jen ti, kdož mají domy své v obci a nebo své životní v obci provozují.

Lausch navrhl, aby i z gruntovní daně platil se přispěvkem na všecka zřízení obecná.

Dr. Gabor Serényi je proti tomu, též v. Hopfen. Dr. Kaufmann žádá, aby se vymnila dlažba, poněvadž té potřebuje také majetnici gruntů, jezdice po ni, at tedy také na ni platí. — Článek přijat jest dle návrhu odboru.

V čl. 75 žádá dr. Kaufmann, aby se vyneschála slova „velký statek nebo obvod obce“, čehož však neschváleno.

V čl. 76 navrhuje odbor, aby k jistým uzavřením o přírůžkách bylo zapotřebí 2/4 těch, kteří mají volební právo, zavírají a v sobě ony nejvyšší poplatníky, kteří dohromady platí více než polovice všeškerých daní přímých v obci předepsaných.

proslavených mužů, již se byli pro vlast obětovali a zpívali vlastenecké písni v hlučném průvodu.

Toho nemohla snést vláda ruská a protož byly Poláci vražděni zpívající nábožné písni, byly zavíráni a týráni každou choutkou neprátele; konečně nastala rekrutýrka v měsíci lednu 1863; národ poznal ihned, co tím ruská vláda zamýšlila, a protož povstal.

Mladci, již odvedeni byti měli, utekli z Varšavy do blízkých lesů. Vojsko neprátecké je stihalo. Přišlo tu k boji. Uprchlci nezbraněni se bránili čim mohli; konečně se ale tato zpráva po kraji Polském bleskem rozšířila, mládež se chápala zbraní, opouštěla školy a dily, v každém skoro okresu se vyskytla tlupa povstalců. Jednotlivé tyto tlupy se spojily ve větší a sporádanější voje, vytvořily si dle návrhu revolučního sboru ve Varšavě velitele své. Také mame hlavní sbor Langiewiczů v kraji jihovýchodním u hranic pruská-rakouských, Mieroslawského na severozápadu blízko města Haliče a na jihovýchodě u Lublina Bogdanowicze. Menších tlup je množství na všech stranách kraje.

Srdnatosti, podivný a zoufalé odvahy dost, zbraně ale a streliva málo.

Tak jsme vytíčili docela objektivně století, skoro bez ustání revolučné. Nyní chceme těs my Čechoslováne pronést úsudek o tak důležité a rozhodující věci.

Revoluce polské pacházely téměř povzdy výhradně od šlechty, lid nemíval v nich lež malého podílu, jsa bud na prostě netečný aneb i docela proti povstalcům; proto také hlavně vzaly špatný konec veškeré revoluční pokusy. Šlechta povstala, aby ziskala svobody nikoliv pro národ, nýbrž pro

Jos. Vurm navrhuje, aby pouze polovice poplatníků postačila, kteří dohromady plati $\frac{1}{4}$ všech daní. v. Hopfen navrhuje, aby se přijala předloha vládní, což se stalo 50 hlasů.

v. Hopfen ohražuje se proti dr. Pražákovi, jenž napominal zastupitele měst, aby nečinní návrhy, jenž by škodily obcím venkovským. On prý tomu tak dobré rozumí, jako každý poslanec obcí venkovských, ačkoliv je zvolen z měst. (Hlučné bravo na levici.) Dr. Pražák odpovídá, že to musel učinit dle své povinosti co zprávadaj a co zástupce obcí venkovských. (Hlučné bravo na pravici a v středu.)

Nepovstání schváleny jsou články 77., 78., 79., 80., 81. a 83.

Nyní má se přikročit ke kapitole 6. „O velkostatku a řízení věci stran deskových a lenních statků.“ Předseda píše sedení na čtvrt hodiny.

Po prestavce více než půlhodinové přikročilo se k třetímu čtení rozpočtu fondu domestického a po té pál h. odročeno sedení až do půl paté odpoledne.

Politické zprávy domácí.

Rakousko.

Z Vídni. Včera byla deputace Videnských žurnalistů u ministra spravedlnosti a odevzdala mu petici Videnského spisovatelského spolku „Konkordia“, v nížto vysloveny jsou stížnosti nad posavádiumm nakládáním uveřejněním žurnalisty, jížto s obyčejnými zločinci v toutož žaláři obcovati musejí. Pan ministr pravil, že k tomuto predmetu již dávno pozornost svou obrátil a slibil, že tém nepřistojno stem odpomuze.

Politické zprávy zahraničné.

Království polské.

Poslední zprávy z bojiště docházíjí odporují sobě všechny. Některé telegramy zvěstují úplnou porážku sboru Langiewicza a útěk jeho do Opatovic, kdežto jiné telegramy naopak o ruských porážkách mluví. — Z ostatních krajin polských nedošly jisté zprávy o nových bitvách. Vábec dá se s jistotou říci, že posud trvá částečné povstání, ve všechnu guberniích. — Co zvláště noviny z Polsky můžeme uvesti, že nyní i Varšavský magistrát dle příkladu rady městské za propuštění žádá. Rozpaky vlády zmáhají se tudiž den co den. — Jak obtížný nynější boj na spisovatel ruským generálům jest, vyvítává z odpovědi jednoho z nich dané velkokněží. „Raději dvoje povstání z roku 1831, nežli takovou válku; té neodoláme.“ — Ve čtrvtek došla Langiewiczova zpráva od tajného náčelníka varšavského, že mu v pioctu darován má být drahocenný meč, na nějž dej se sbiry. Langiewicz odtušil, že srdečně děkuje za dar ten a že umí ocenit tak lichotnou poctu krajana svých, že však uvažuje nedostatek zbrani v tábore povstaleckém přeje sobě, aby všecky přispěvky na zakoupení onoho meče sebrané věnovány byly k ozbrojení národního vojska. — Jeden polský oddíl jal se stihati vojsko, jež vydralovalo Gibultov u Měchova. V Gibultově, kde pouze několik osob v zámknu nalezeno, dopustilo se vojsko velikého násilí. Osoby zastižené dílem pobity, mezi nimiž i dvě ženští, dílem velmi těžce poraněny. Vojsko se nad míru zdemoralizováno a nezná téměř pražádné kázán. — Za posledních tří dnů přibylo prý povstalcům 400 dobrovolníků, mezi nimiž 32 z Uher a dvě divky z Varšavy. — Langiewicz mále „Br. Z.“ 4 prápory zuavů úplně uniformovaných, mimo to dva pluky řádové pěchoty, dvě setniny strelců, oddělení kosářů a dvě svadrony jízdeců.

Francouzsko.

V Paříži. 18. března. Při všeobecném ve Francii účastnictví, z jakým se sleduje zoufalý boj Poláků, nasloucháno rokováním v senátu o polských petičích velmi napoutě. Pan Bonjeau mluvil co řečník, historik a státník pospolu. Málem slov vylíčil mučenické dějiny země, kteráž po 90 let trpí a krváci, aniž by vykrvácela, týrána jest, aniž by podlehla, a přivítěni obavou, od Ruska páchaných žáši i stará posluchači. V širších kruzích došla řeč p. Bonjeau-a velikého a zaslouženého výsledku. Pan Bonjeau vyslovil se proti tomu, aby se přikročilo k dennímu pořádku a ovšem proti pokoji. — Kniže Poniatowski radil k mírnemu se usnesení mezi mocnostmi evropskými ve prospěch samostatnosti Polsky.

Řecko.

V Aténách. 14. března. Opat kláštera salanského, jeden generál a j. byl zatčen. Množí se zločiny proti vlastnictví a životu. Z tureckých pořádnicích provincií dochází zprávy o vzmáhajícím se loupežení a ukrutněstvích. Cestovníci z Atén do Pýreia byli oloupeni.

Denní zprávy.

K brzkým volbám do říšské rady bylo při všeobecném ranném sezení zemského sněmu od pana mistodržitele po náškud již poukázáno. Tušíme, že se nemýlme, máme-li tu zámknu ze pokynu, aby si sněm s výřízením všech krajinců záležitosti, jimiž se obírá, co nejvíce připisí, jelikož toto zasedání již brzo ukončeno bude.

Neštěsti. Dne 18. t. m. zemřel dva měsíce starý synáček knížete Václava R. v Husovicích za tou příčinou náhlé, že matka, dítě na klině držíc, se stolice při klešla a na dítě pádlo. Jestož snad matka tím vinna jest, zavedeno další vyšetřování.

Hynek P., nádeuník z Velatic, podkopal včera na baště č. 2 blíže mistodržitelské budovy zemík píšli, že se ji kus sesul a jemu levou nohu zlámal. Nejtěstnik ihned do všeobecné neocenitelné odnesení.

Sídla. Salomon G., obchod jednatel, vylákal společně sejdíkem v měsíci únoru na jednom vínaru v Dolním Rechbachu za 434 zl. vína, a když 18. t. m. opět zásylky vína z Rakouska na zdejším nádraží očekával, kteréž nejsí rovněž způsobem vylákáno bylo, pochnáv k útrudu, kdežto se z sídla vyznal a trestnímu soudu odevzdán jest. Tentýž stíhaný byl tolíkem od c. k. Prostějovského okresního úřadu zatýkacímu za příčinou zhotovenou neprávě směny.

V tiskárně p. V. Foustky Brně tisknou se právě Lucyna Siemieniškého: „Večery pod lipou.“ překlad z polštiny do Davorina Lisenškého. Doufáme, že tímto překladem přibude naší literatuře vzácného příspěvku, výnátného z bohatého literárního počtu polských pobratimů. „Večery pod lipou“ jsou nároku polskému dílem drahocenným a tudiž dojdou zájistí i v našem nároku hojnější rozšíření.

Zapovězená kniha. C. k. zemský soud v Praze zapovídá další rozšířování spisu: „Dvanáctý červen, aneb výstraha Čechů,“ sděluje J. Sekavec v Praze 1849.“ jelikož prý obsah tohoto spisu zahrnuje v sobě zločinu rušení věřejného pokoje, dle §. 65, pak zločin velezrady dle §. 63, a přečin pobroukání proti jednotlivým stavům dle §. 302.

Nový hospodářský časopis počne vycházetí měsícem dubnem v Olomouci a sice nákladem p. Kristiana Příby, předseda hospodářské filiály olomoucké, redakce pan Jana Dempla, sekretáře téže filiály, a tiskem p. Fr. Slavíka.

Směs.

Nový druh piva. V pivováru pana F. Vaňky v Praze vyrábí se nyní nový druh piva, které se úplně výrovná výběru, vylákánu ležáku pro export z Pšovora pivovaru v Mnichově. Přejeme tomuto novému výrobku domácímu přání mu našeho co největšího rozšíření, jak toho zajistí zasluhuje.

Krátký životopis Maryany Langiewicze. Dostal se nejvíce vyznamená v národním boji království polského generál, nyní diktátor, Maryan Langiewicz. Narodil se r. 1827 dne 5. srpna v Krotoszyně, v okresním městě knížectví Podolského. Rodiče jeho, Vojtěch a Eleonora z Kluczewských, byli mezi lidem velmi oblíbeni aneb jak se říká populární a bohabojní. Otec byl lekárem a v celém svém životě vynikal stejnou přiměstí svého charakteru a lásky k národu svému. Mimo Maryany měli oni ještě dva starší syny; Alexandra a Josefa. Když r. 1830 dne 29. listopadu nastalo památné one povstání, tu Vojtěch Langiewicz, co zdarný svým plánským, odebral se do království Polského. Ještě před ukončením povstání, v němž s nadobojovnou ochotou léčil v boji raněné a do nemocnic odnesené bojovníky, skončil život svůj. Po záslužnou výslužku se později s třemi svými dětmi do Varšavy, aby převzala část majetku již připadlého. Mucho tam museli snášet příkory a pronásledování. Mladý Maryan při svém slabém zdraví obtížnou cestou ochátravěl tak, že ho matka ledva na polohu živého domu přinesla.

První základ svého příštího vzdělání dostal Maryan spolu se svými bratry od privátního učitele a později navštěvoval školu v Krotoszyně. Na to vstoupil na gymnázium v Trzemeszni, kde r. 1848 skončil římským gymnasiálem. Později pak se odebral se starším bratrem Josefem do Vratislavi, kde se věnoval matematice, bratr jeho Josef ale vědám lákavý. Několik let prožil Maryan na rozličných universitách, jmenovitě ve Vratislavi a v Berlíně. Jistý čas byl táz v Praze, kde se zabýval jazyky slovenskými.

Poněvadž jeho rodiný podíl jíž téměř naprostě spotřebovan byl, trpěl častokrát trpký nedostatek. V Berlíně žil po nejkrásnějším toliku chleba a vodě, čímž, an při tom velmi plně pracoval, skoro docela oslep. Nemoha čistí ani psati rozlučoval v hlavě nejtěžšího učivo matematiky. Jen pilnou snahou lekářů Berlínských zachránil jemu zrak. Jistý čas byl Langiewicz také učitelem domácím. Po dvakrát sloužil ve vojsku pruském v dělostřelecku. Roku 1855 zastával povinnosti poručíka, až byl jenom bombardérem. Poněvadž se pak již věnoval umění vojenskému, dělal v něm velký pokrok.

Roku 1860 odebral se Langiewicz do Paříže, kdež přednášel ve škole vojenské nauky do letošního. Avšak jen po krátký čas meškal v Paříži; když totiž Garibaldi rovinul prapor nevidlosti italské, vstoupil Langiewicz do dobrovolníků fandy jeho bojovníky. Byl členem generálůvho stábu, a vykonával též co pobělohorského generála Milibiza povinnosti vojenské. Tu ve Vlăšicích vyznamenal se Langiewicz ve mnoha bitvách velkou mužností a neobvyčejnými schopnostmi vojenskými. Požáděl o doleřství ve škole vojenské v Kuneo ve Vlăšicích. — Teprv nyní slyne jméno jeho slávu. — V bitvách pod Jedliní, Sídlecevem, Bodzentinem, Suchedinem, Baranovem, Horou, Wrončem, Swientym Kryžem, Staszowem, Malogrodem, Mrzygolem a Skálou valcíl generál Langiewicz s prospečem a kdekoliv konval, udělil to proto, poněvadž si feditolé nejnášli povstání obrali za úkol vyhýbat se přesle ruského vojska a napadati jen nepríteli v malých tlapkách, aby jej uvalili a rozypali a napotom v menších oborech tím spise potřeli.

Matka diktátorky Langiewicze umřela r. 1861, v stáří 71 roků ve Witkowě, kde zůstávala u nejstaršího syna Alexandra. Druhý bratr jest lekárem, takéž ve Witkowě v Poznaňsku. **Hrdinskou obětovnost** osvědčila die „P. Ved.“ dne 3. března jedna služebna v Monikarsku v Uhrách. Jde o cestou přejít chtěla přes druhu Železenu; tu však ulehla blízkou sebe jedno dítě na dráze Železenu, které vzlaklo na náleží dojdějícího ujeti nemohlo. Zmazál ženská příškoda k dítěti a podalo se ji vytřhnouti je z nebezpečnosti hrozného. Ztrátce však vlnkou leknutím přitomnost ducha zachvácená byla touž dobovou vlnkou, tak, že nebezpečně poraněná v krátkém na to čase zemřela.

Ukrutnost. V Battasku v toloušské stolici přihodil se, jak p. B. Ved. sděluje kousek barbarský. Rychtě dotčené obce zavřítí dal jednoho z tamějších sedláčků majetek ho v poslední, že vyhotovil dístopisné verše na něho, když pak tento se neptíval, dal ho smrti dvěmaoudury; palec mu dal zaskřípouti do nosatky, dal jej biti uzlovatým karabáčem. Mučený ten leží nyní bez sebe. Proti tomuto tyranství nezavedený prý posud vyšetřování.

Podvod. Do Sibína přišel jistý 24 — 25letý mladík, vlastně obléčen a vydařován se za hlasivého poleseňského knížete z Lobkovic, měl prý v dny svého vzdělání studit pro něj polským kancelářem. I vyprávial kterak před knížetem Lobkovicem dovedl se v jistých krajinách ve Vídni, že sedmihradská Železnice povede se městem Sibínum; proto prý mniši pan kníže za několik milionů silných zakoupiti v Sibíni hory a dodávat dříví až do Angliek. Svědčí tento chod dráhy zeměpisné tamějším městským městským, a co plnomocně knížete Lobkovicem byl všechno sluhněno vyštařován. Najal si i hospodu záležející se 7 světini, na účet Lobkovicových náhradě za 1200 zl., koupil zahrada za 8000 zl., a vyjednával s tamějším místrem stavitelským, který měl potřebnou kancelář vystavět. Na jméno knížete Lobkovicovice vydal vše tisíce slatiny na směny. Mimo to oddal se s jednou městskou dívčinou a vylákal od více městských

penize. Dne 3. t. m. však sednul na vůz a odjel do Sečeju a pak pošťou do Sásváru. Zde byl lapen a poznán. Byl to justý řízid, který dobře miloval francouzský, maďarský a německý a byl rodem z Pešti.

Lublaňský malíř pan Pavel Kuni vystavil nejménější výtvory svého stětí, totiž tri obrazy z dějin jihoslovanských, v částečně Lublaňské: První představuje bitvu v Sisku dne 22. července 1593, kde Jihošlovánci, Chorvatí, Krajinci a obyvatelé Týrska, pomocí císařského vojska porazili pod výděmem Ondřeje Auersperga vojsko turecké. Druhý představuje: příjezd vitezného, Ondřeje Auersperga se svým vojskem do Karlovců dne 28. června téhož roku. Třetí pak představuje: vydrohý Petřík r. 1593. Toto historické trojdilo pokládá se za mistrovské.

Za notáře do Jihlav dosazen jest příkazný okresní sedmihradský pan Vincenc Mikšíček.

Dopisy.

Od Macochy. Už to nejde nikde, pranikde na tom světě bez — rekomandace. Přijde z národní besedy, nelíhej ani na okamžik, nýbrž chop se péra a piš, pokud ospalé oči tomu dovolí, aby se to hodne za tepla dostalo do Nár. Listu; přilep 15krcerajovou marku a nebývali na poště, pošli tam schválního posla, pak hlej po 14 dni číslo za číslem; nasad třeba devaty brejle, jimiž jistě oči zjistě v novinách nalezají, které krom nich celý svět nevidí — nasad opakuj treba devaty brejle — a nenajděš nicého, což tvého jest.

Dobré kdežto ubohého listku svého proč jsi nezalepil jisté oči umouněným šestkám? Ci ti ho bylo litu? Inu chiticem krivida se neděje a kdo kdo pod střechou zmokne, toho přy ani Pán Bůh nelituje.

Proto neměj mi za zlé královno vývodici na moři vzduchovém, mladistvá „Orlice“ naše, když na samém počátku své pouti přátelskou radu ti dálavá rka: „Dej se za šesták rekomandovat, sice ti za život nestojí; vezmi si výstrahu z mého listu, když se kdesi na cestě do Prahy dostal mezi — kdo výjaké čládku, poněvadž nebyl — rekomandován a tak prý se stalo už mnohem v samé Praze. Na štěti však zbylo mi ještě kus papíru a péra a proto záridim to nyní chytřejší; abych opět marně nepsal o list nepríšel, uváži listek svůj hubučice na krk a doufám, že ho královna „Orlice“ donese bez úrazu a bez — rekomandace.

Nuže, cožpak důležitější mi neseš od Macochy a proslaveného toho kraje moravského? táz se Orlice milá. — Inu což jiného, než se zdečným pozdrav tisících bratří, kteří se na tvůj výlet už dávno těšili, kteří ti už dávno hniždečko uchystali v českém spolku Blanském a v moravských Švýcarchách našich tebe všude vitati budou. Zajistě jsi zplesala nad námi již 15. února, když slovutný sbor mistra Křížkovského řízením p. Peky hostincem Klepacovským zatřásal a písni naše zajistě až k Olympu se vznášel, kdežto jsi tenkráte ještě otci Perunovi hromovládnému posluhovala. Byla to národní beseda na oslavu otevření čtenářského spolku našeho, jehož předsedou je vysokodrž p. starohrabě Hugo Salm, mistropředsedou p. Vondráček, výborný vlastimil. Známý přirodovzpyt p. dr. Vankel má hlavní zásluhu zřízení blahoslíbeného spolku toho, který již téměř 100 údův čítá, přes desatero novin odbírá a krásnou knihovnu ze všech oborů vědy honosí. Není pochyby, že spolek tento bohatého ovoce ponese zvlášť v trídě statečných dělníků, kteří při rozšíření železářných knižnicích zaměstnání jsouce, na večer v p. Dvorákově hostinci „U Slovana“ se scházeli, aby potrahou děvství se nasýtili ve spolku čtenářském. — Nechtejte prodlužovat hned první tento dopis, podotknu toliko dvěma slovy o deklamování, které byly korounu svrchu dotčené besedy v Blansku. Slovutná vlastenka, paní Vanklová, přednesla krásnou báseň barona Villaniho (obsahu vlasteneckého) pravidle a vroucení. Bylo to patrné, že toliko slova si vypřijala od básnika k výjádření citů vlastních, nejvnitřejších. Co divu, že nás uchytává mocí neodolatelnou k bouřlivému potlesku, který ani konce vztíž nechelt. Zaslouženo to je zajistě uznání vlastimilových snah dotčené paní, která všechno a vždy s chloubou k národu svému se hlásí. Ne menší pochvaly se dostalo slečně Antošové, která velmi charakteristicky a velezařidle deklamovala Rubeshovu: Obranu ženského pohlaví.

I mužeme s chloubou říci, že takových výborů sil deklamatorů v Praha by nám záviděti mohla. Mimo sbory zpíval p. Peka veležvěným svým hlasem některé písni národné a došel zároveň s pěvkyní slečnou L. Pražankou hojněho potlesku. Kéžby nám čtenářský spolek v Blansku opět brzo takovou rozmilou zábabu uchystal. Na zdar!

Úřední oznamovatel.

Konkurs. Příštěho jara přijme se k vyměřování u stáleho katastru několik městských adjunktů s měsíčním platem 31 zl. 50 kr. Uchazeči at se přihlásit do 15. dubna, připojivé náležitě vysvědčení, u c. k. generálního ředitelstva katastru ve Vídni.

Telegrafické zprávy
o kursu na c. k. veřejné burze ve Vídni
dne 21. března 1863.

Efectky:	r. č.	Směny:	r. č.
5% metalický	74,20	stříbro	113,—
5%, národní příjmy	81, 5	v Londýně	114,65
akcie banky	79,8,—	c. k. dukát	5,43
tváření	215, 80		

Státní dluh.		68,70	5% Hlavnická dráha	81,50	Polské po 40 zl.	36,50
5% rak. č.		81,15	5% Spol. pro paroplavbu	93,—	Clarské po 49 zl.	36,75
5% Národní půjčka		97,—	5% Západní dráha	97,25	St. Genoiské po 40 zl.	36,75
5% Lit. B.		103,50	Státní dráha po 275 kr.	128,—	Peštské po 40 zl.	36,—
5% Lombard.-Benát.		74,60			Windischgrätzské po 20 zl.	21,50
5% Metaliky		65,—			Waldsteinské po 20 zl.	23,50
4½% " "		57,75	Gleté	104,75	Keglevičské po 10 zl.	16,75
4% " "		43,25	10leté	100,—		
3% " "		37,50	Slosovatelné	90,—		
2½% " "			v rak. č.	85,60		
2½% Banco		55,—				
Komské důchodní listky		16,75	Úvěrního ústavu	213,80	Koruna	15,70
Slosovatelné od r. 1839		152,50	Národního banku	797,—	Císařské dukaty	5,46
Slosovatelné od r. 1854		92,50	Eskompt spol.	638,—	Ražené dukaty	5,46
Slosovatelné od r. 1860		93,80	Lloyd	236,—	Napoleondor	9,18
" v pětinách		94,90	Spol. pro paroplav. na Dunaji	432,—	Souveraindor	15,80
5% Vyvzavací oblig.			Peštského řetěz mostu	398,—	Ruský imperial	9,38
Dolnorakouské		87,75	Vidensk. parn. mlýna	393,—	Pruský Fridrichdor	9,64
Hornorakouské		83,75	Severní dráhy	185,70	Anglický Sovereign	11,48
České		86,—	Státní dráhy	232,—	Pruské poklad. poukázky	1,70
Moravské		87,25	Padub.-Liberecké dráhy	130,25	Štěfro	113,50
Sýrské		88,—	Západní dráhy	150,50	Kuponá národní půjčky	113,50
Krajinské		86,—	České západní dráhy	163,75		
Uherské		74,25	Potiské dráhy	147,—		
Temeš.-Bán., Chorv. a Slav.		73,—	Hradecko-Köflachské dráhy	214,50		
Sedmihradské		71,75	Losy	157,—	Londýn za 10 lib. šterl.	114,50
Haličské		72,25	Úvěrního ústavu po 100 zl.	135,60	Milán za 100 zl. r. č.	—
Bukovinské		71,50	Spol. pro paroplav. na Dunaji	99,25	Paříž za 100 franků	45,40
Prioritní obligace.			po 100 zl.	122,—	(Po 31 dnech.)	
5% Jižní dráha		120,50	Terštské po 100 zl.	97,—	Bukarešť za 100 val. p.	—
5% Severní dráha		92,50	Esterházske po 40 zl.	37,50	Cáhirař za 100 p.	—

17—3

Kancelář

c. k. oprávněného a přísežného civilního inžinéra

JANA LORENZE

jest v Brně, na ulici Alžbětinské č. 252,

v Kellnerově domě,

kdežto se veškeré technické práce, jako: vyměrování, rozdělování gruntů, scelkování rolností, návrhy ku stavbě vysoké, vodní a silniční atd. přijímají a rychle vyhotovují. Na písemné dotazy p.t. stran venkovských hned se odpovídá.

(15)

Fr. Karafiat,

kněhupectví v Brně (ve Ferdinandské ulici č. 433),

odporučuje všem příznivcům literatury mimo svůj bohatý sklad kněh, a služby své k rychlému a slušnému obstarání kněh v jazyku slovanském i cizém, pak muzikalii a výrobků uměleckých kdekoliv jinde oznámených; co ale okamžitě v zásobě není, to nejrychlej a v nejkratší době se zaopatří.

Vlastním nákladem však vyšlo a ve všech rádných kněhupectvích do stati lze:

Poradce

pro

obecní představené a písáre

v záležitostech obecních, policejních, vojen-ských, berničních, živnostnických, soudních, a civilních, v záležitostech pozastalosti, poručnické, pozemní knihy a jiných obecných záležitostech.

Sestavil **Jos. Mezirka.**

2 díly. Cena sešitu 3 zl. 16 kr., vaz. 3 zl. 50 kr.

Obsah:

O novém zřízení státní správy. I. Pojmy v povinnostech obecních ze svazku obecných výplývajících. II. Policie záležitosti. — III. Berničné záležitosti. — IV. Záležitosti vojenské. — V. Záležitosti živnostnické. — VI. Trestní pravomocnost. — VII. Civilní pravomo-cnost. — VIII. O pozastalostech a věcech poručnických. — IX. Věci týkající se kněh pozemních. — X. Jiné občanské záležitosti.

Formuláře, v záležitostech obecních, ve vě-cech policejních, vojen-ských, berničních, živnostnických, trestních, civilních, soudních a pozastalostech, ve věcech poručnických, pozemní knihy a t.d.

Tato kniha všeobecno dobrá a užitečná známa je, od větší části c. k. okresn. soudu obec-ním představeným příliš schvalována byla, kte-ří rám způsobem již asi 3500 výtisků v Čechách, na Moravě a ve Slezsku se odhýlo.

Vydavatel, dlouholetý kancelista, jen to do dila svého příjal, což neponchyba pro všecky představené obce, městyše a písaře dležité a potřebné jest. Velmi rozsáhlý obsah příručního poradce tohoto ale převýš všecka jiná vypracování podobného druhu, ne jen laciností, užíváž i zvlášt výbornou úplnosti svou.

Katolický Katechismus

v otázkách a v odpovědích,

čili

Rukovět

u přednášení a vysvětlování katechismu,

od

Antonina Hejbala,

kněze církevního arcibiskupství Olomouckého

Třetí vydání.

Cena sešitu 1 zl. 80 kr. r. č.

Tento dílem se slušně posluší pándů uči-telům knihou pomocnou, po které se mnozí žádostivé, ale posud maruši ohlíželi v knihářech svých česko-slovanských.

Obrazy z Moravy

s obzvláštním ohledem na starozitnosti a památky, jako:

hrady, zámky, kostely, léčící místa, dílny a t.d.

Přiložený výklad obsahuje vysvětlení a mnohá data z historie země.

Sestavil **Jiří Simanitsch.**

V zásobě ještě jsou 4 sešity, obsahujíce:

Hostyn u Bystřice,

Pernštiny,

Rožnov a

Zříceniny Hukvaldské.

Cena sešitu 20 kr. r. č.

(10) SKLAD HODIN.

M. J. Rezniček,

hodinář v Brně,

v poštovské ulici číslo 454

odporučuje svůj sklad

všech druhů hodin

v nejlepší jakosti a v cenách levných.

Zakázky z venkova jakož i všelikeré opravy hodin rychle a co nejvýborněji se stávají a ručí se za ně.

(21—1)

Jan Prokop,
hostinský v Měninské ulici
99 J KOROPTVE⁶⁶
v slovanském hostinci

odporoučí se P. T. eténym pánum hostům dobrým nápojem a dobrou i lacinou stravou.

BINDER A ZAJÍČEK V BRNĚ.

v Kobližné ulici č. 63,

odporučí všechnu duchovenstvu, jakou i všem p. t. patronům a dobrodincům chrámu Páně sv. Jana Nepomuckého v Brně, předmetnou Fezbašských obrazů svatých v oleji, zvláště Božím potřebných nační kovových v ceně fabričné, zvláště knihářům svých česko-slovanských.

P. Bachmann a K. Schäka na zhoři alpa-kové a ze stříbra činského.

Rozkazy všech zde uvedených a do oboru toho salajících predmetů přijmaji a co nejrychlej vyplňají

spolkům pak tělocvičným, střeleckým a zpěváckým

nabízejí se k vyhotovení trikolóř a praporů, jak vyšších tak malovaných, při čemž nemohou mlčením opomenouti, že krasný skvostný prapor zpěváckého spolku „Besi dy Brněnské“, o němž v mnohých časopisech pochvalné zmínky se staly, v jehož zárodou vyhotoveno jest.

Kdož korulevce a prapory na venkov objednatí zamýšli, nechť nám laskavě spolu nákres posle čí napodobí a popise, jak vyšívání na praporu vypadati by mělo.

NB. Na vše ostatní dotazky odpovíme bez meškaní v listech vyplacených.

SKLAD KOSTELNÍCH PARAMENTŮ.

odporučí se k vyhotovení různých tak malovaných, při čemž nemohou mlčením opomenouti, že krasný skvostný prapor zpěváckého spolku „Besi dy Brněnské“, o němž v mnohých časopisech pochvalné zmínky se staly, v jehož zárodou vyhotoveno jest.

Kdož korulevce a prapory na venkov objednatí zamýšli, nechť nám laskavě spolu nákres posle čí napodobí a popise, jak vyšívání na praporu vypadati by mělo.